

FoF-bulletin

Nyhetsbrev fra Institutt for filosofi og førstesemesterstudier

Nr. 2/2013

August 2013

Instituttleders hilsen

Dette nummeret av bulletinen rapporterer en imponerende aktivitet i løpet av vårsemesteret 2013. Vi er godt i gang med gjennomføringen av vårt nye studieopplegg, som så langt ser ut til å fungere etter intensjonen. Vi har gjennomført en rekke forskningsseminarer, og det er kommet ut bøker og artikler på en rekke sentrale områder i filosofien. Vår utfordring i høst blir å samle en del av denne aktiviteten til en søknad om forskningsmidler til SAMKUL-utlysningen i november.

Samtidig må vi også melde den triste nyheten at professor Bjørn Holgernes er gått bort. Bjørn har vært en sentral person ved FoF i årtier. Jeg husker ham som en av mine mest engasjerte forelesere da jeg begynte som grunnfagsstudent i 1977. Mitt siste møte var en god samtale ved posthyllene i sommer om den siste boken hans som han akkurat da pakket ut fra en pakke fra forlaget. Han etterlater et savn som vil bli følt lenge blant hans kolleger her, og vi deler vår medfølelse med hans familie og venner.

Dette er en tid med store forandringer på personalsiden for instituttet. Vi er i gang med å ansette to nye faste ansatte, og lyser ut minst to nye stillinger i løpet av neste år. Vi skal ansette to postdoktorer i løpet av høsten. Vi har dessuten gleden av å gratulere Eivind Kolflaath og Carola von Villiez med professoroppykk (for Eivinds del er tittelen, enn så lenge, bare ved Det juridiske fakultet). Det er viktig at alle ved FoF er aktivt med i arbeidet med å lage en ny strategiplan for de neste fem år. Dette blir en av de store oppgavene høsten 2013 og våren 2014.

Jeg ser fram til et nytt studieår sammen med alle ved FoF!

Med vennlig hilsen
Reidar Lie

Nytt instituttråd er valgt

Gruppe A (fast vitenskapelig ansatte):

Kevin M Cahill, Paola Maria de Cuzzani, Carola Freiin Von Villiez, Gunnar Karlsen, Eivind Kolflaath (vara: Richard Arnljot Sørli, Rune Jensen Falch, Sorin Ioan Bangu, Kristin Sampson, Hans Marius Hansteen, Ole Martin Skilleås, Anne Granberg)

Gruppe B (midlertidig vitenskapelig ansatte):

Deirdre Smith (vara: Amund Børdahl, Christian Erbacher, Johannes Servan)

Gruppe C (administrativt ansatte):

Ståle Melve (vara: Kirsten Bang, Gunhild Raunsgard, Anna-Lisa Schanche)

Gruppe D (studenter):

Eirik Kobbeltveit, Shira Sivan Malberger, Viggo Glenjen (vara: Stian Lidsheim Gundersen).

Erik Brown ledet valgkomiteen som ellers besto av Vibeke Tellmann, Steinar Thunestvedt og Rebekka Nistad (sekretær).

Claus Huitfeldt ny visedekan

Det nye dekanatet ble formelt valgt i fakultetsstyret 11. juni og tiltrer i august måned. Dekanatet består av dekan Margareth Hagen (førsteamanuensis i italiensk litteratur), prodekan Einar Thomassen (professor i

religionsvitenskap) og visedekan Claus Huitfeldt.

Respekt for fagenes egenart, langsiktig tenkning, kvalitet i alle ledd og reduksjon av overrapporteringen samt å beholde fakultetets faglige bredde er noe av det dekanatet vil prioritere fremover.

Avlagte mastergrader

Kristine Hognerud Træland (på bildet sammen med sensor Dag Andersson):

Fra uorganisk til organisk sansning (veileder: Helge Pettersen). Tema for prosjektet er sansning i senmoderne tid sett fra et økologisk perspektiv. Sentrale spørsmål som Hognerud Træland søker å besvare er: Finnes det en sammenheng mellom vår måte å sanse på, og vårt forhold til naturen? Hvordan kan erfaringen av egen kropp ses i sammenheng med den økologiske krise som kjennetegner tiden vi lever i?

Carl Tollef Solberg:

The Badness of Death at Early Age (veileder: Reidar Lie; biveileder: Ole Frithjof Norheim). Med utgangspunkt i to teorier, den Tids-Relative Interessteorien og den mer etablerte Deprivasjonsteorien,

tar Solberg her for seg illeheten ('the badness') ved å dø i tidlig alder. På bakgrunn av analysene han gjør underveis i oppgaven, sammenligner han de to teoriene og trekker frem sentrale fordeler og svakheter ved dem.

Felster Ssonko:

A Comparison between a Conception of Knowledge in Ganda Literature and Plato's Dialogue(s) (veileder: Kevin Cahill). Ssonko ser her nærmere på Kwame Gyekyes argumentasjon om at det er en analogi mellom kunnskapssyn hos presokratikerne og urbefolkningen i Afrika. Et vesentlig poeng i hennes analyser er at både presokratikerne og Gandisk litteratur har distinkte syn på kunnskap som kan sees på som parallelle og hvor hver av dem er konsistente i seg selv.

NOKUT-evalueringen

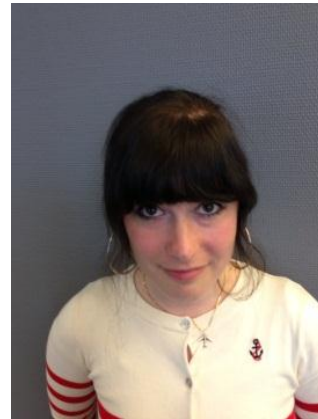
NOKUT har hatt tilsyn med vårt masterprogram. I likhet med de andre masterprogrammene ved HF som også har fått NOKUTs blick på seg, var

det læringsutbyttebeskrivelsene som fremsto som mangelfulle i forhold til NOKUTs krav. For filosofifagets del, har en søkt å imøtekomme NOKUTs krav i utviklingen av det nye masterprogrammet. Revidert masterprogram vil være gjeldende fra og med høstsemesteret 2013. Og NOKUT vil eventuelt komme med sine nye innvendinger i løpet av sommeren.

Ny stipendiat tilsatt

Ragnhild Hogstad Jordahl (bildet) er tilsatt som stipendiat ved FoF for en periode på fire år.

Hogstad Jordahl tok sin mastergrad her ved FoF

høsten 2008. Tittel på masteravhandlingen er *Modalitet de re og identitet på tvers av verdener – en komparativ analyse av David Lewis' og Saul Kripkes filosofi om modalitet*. Doktorgrads-prosjektet er innen samme filosofiske område og har tittelen *Possible worlds, dispositionality and agency*. I prosjektet,

som har relevans innen områdene logikk, ontologi og epistemologi, ønsker hun å koble begrepet 'possible worlds' til andre sentrale filosofiske begreper, særlig 'disposition' og 'power'.

Planlagt oppstart er satt til 1. september og Hogstad Jordahl starter med pliktarbeidet.

FoF ønsker Ragnhild hjertelig velkommen som stipendiat her hos oss!

12 søkere til postdoktorstillingen innen prosjektet "Poetry and Philosophy. Poetical and Argumentative Elements in Plato's Philosophy"

En komité bestående av Vigdis Songe-Møller og Knut Ågotnes er i gang med å vurdere de innkomne søknadene. Tre av søkerne er kvinner og ingen av dem er per i dag bosatt i Norge. Det er heller ingen norske navn med på søkerlisten. Tar vi med hele Norden, så har vi en mannlig søker fra Sverige.

67 søkere til åpen postdoktorstilling

På instituttrådsmøtet i april ble det vedtatt at instituttets 5. postdoktorstilling skulle lysnes ut "åpent", uten krav til søkerne om at de skulle befinne seg innenfor særskilt spesifiserte forskningsområder. Søknadsfristen ble satt til 29. juni. Det er kommet inn 67 søkere til stillingen. Oppnevnt ansettelseskomité består av Richard Sørli (leder), Gunnar Karlsen og Carola von Villiez.

Av søkerne er 15 kvinner og 51 menn. I tillegg har vi søkere fra så å si hele verden. Bare 10 av søkerne er fra Norge. I tillegg er det 6 søkere fra Sverige og 1 fra Danmark

Diputas til dr. philos.-graden

21. juni disputerte Stian S. Grøgaard, til daglig ansatt som professor i kunstteori på kunstakademiet i Oslo (KHiO), her ved FoF med avhandlingen *Edvard Munch. Et utsatt liv*.

Vår nytnevnte jusprofessor

Eivind Kolflaath har dette semesteret blitt utnevnt til professor på Juridisk fakultet. Utnevnelsen kommer i kjølvannet av han siste bok *Bevisbedømmelse i praksis* (presentert i forrige FoF-bulletin).

Vi gratulerer Eivind så mye med utnevnelsen!

Forskningsmidlene fra REK Vest

Jørgen Pedersen vil fra 1. oktober og ni måneder fremover være ansatt som forsker innen temaet «Etikk, informert samtykke og forskning». Stillingen inngår i et samarbeidsprosjekt angående kompetansebygging på helseforskningsloven.

Bergensnettverket for kvinner i filosofi

Vårens seminarrekke startet med Paola de Cuzzanis innlegg *Trust and Social Cohesion* hvor hun så nærmere på vår tids økte bruk av begrepene 'social cohesion' og 'trust' innen dagens politiske diskurs.

Vibeke

Tellmann var neste kvinne ut med innlegget *Øretvist: i Derridas marg*. Tellmann tok for seg Derridas tekst "Tympan" i *Margins of Philosophy*, der øret er en sentral metafor i forbindelse med spørsmålet om filosofiens grenser.

Seminarrekken ble avsluttet med Randi Amundsens innlegg *Erfaringens betydning for menneskelig adferd i naturen* hvor hun ved hjelp av deler av Nietzsches tenkning prøvde å belyse en moderne verdens sinnsro overfor dagens store og stadig økende miljøproblemer.

Samtlige innlegg vil bli publisert i nettverkets årbok.

Poetry and Philosophy in the Light of Plato's Sophist

14. – 16. mai avholdt [Platon-prosjektet Poetry and Philosophy sitt 5. internasjonale symposium](#), denne

gangen med fokus på Platons dialog Sofisten. Hvorfor velge Sofisten, som kan gi inntrykk av å være en kamouflert avhandling, hvor dialogformen og andre litterære elementer fungerer som ren overbygning, uten filosofisk betydning? Blant annet for å svekke et slikt inntrykk! Mens noen av konferanseinnleggene fokuserte på musikkens, billedkunstens og metaforikkens rolle i Sofisten, viste andre hvilken avgjørende betydning de ulike konfrontasjonene mellom dialogpartnerne har for fortolkningen av dialogens overordnede problemstilling: Hva er en sofist? Et eksempel er Drew

Hylands innlegg, "Strange Encounters: Socrates, Theodorus, Theaetetus, and the Eleatic Stranger". Hyland ville blant annet vise at dialogens diskusjon av forholdet mellom filosofi og sofisteri ikke kan forstås uten en analyse av hvordan de ulike personene blir fremstilt og hvordan de forholder seg til hverandre. Hva betyr det for eksempel at Sokrates forholder seg taus gjennom nesten hele dialogen og at dialogens hovedperson forblir navnløs? Forholdet mellom filosofi og sofisteri ble berørt i flere av innleggene, og det gjengse synet - at den fremmede fra Elea er Platons udiskutable talerør - ble kraftig rokket ved.

Prosjektgruppen har nå kontakt med et amerikansk tidsskrift og håper på å få publisert innleggene i et spesialnummer om Sofisten. Planleggingen av neste års konferanse, som vil ta for seg Protagoras, er allerede i full gang.

Gjesteforelesninger med John Sallis

6.-8. mai hadde FoF besøk av John Sallis. I tillegg til å være en av deltakerne på Poetry and Philosophy symposiet, hadde han også flere gjesteforelesninger, bl.a. en seminarrekke over Platons dialog «Faidros» med tittelen: *Poetry and Philosophy in Plato's Phaedo*. I tillegg holdt han foredraget: [The Concept of Nature in Early Greek Philosophy](#)

Gjesteforelesninger med Hans Sluga

6. - 8. mai hadde FoF besøk av Hans Sluga som til daglig har sitt virke ved University of California, Berkley. Grunnsynet som ligger i bunnen av hans filosofiske virke beskriver han som følger: «"My overall philosophical outlook is radically historicist. I believe that we can understand ourselves only as beings with a particular evolution and history."

[Oversikt over gjesteforelesningene.](#)

Wittgenstein-workshop

14. juni arrangerte to av Wittgenstein-arkivets gjesteforskere workshopen 'Wittgenstein and the Creativity of Language'. Sebastian Greve (Birkbeck, London og på bildet) og Jakub Macha (Masaryk, Brno) hadde invitert åtte forskere fra inn- og utland som presenterte sine work-in-progress-arbeider, mens diskusjonene etter hvert av innleggene hovedsakelig ble innledet av instituttets egne. To av deltagerne gav dessuten sine bidrag via Skype, noe som til tross for enkelte tekniske problemer var et vellykket

eksperiment. Selv om workshopen gjerne kunne vært bedre besøkt, bidro formatet til en åpen og fin diskusjonsatmosfære.

I samme kreative ånd

planlegger arrangørene å følge opp med en antologi hvor både innlegg, kommentarer og forfatternes tilsvaer vil bli trykket. Våre gjesteforskere skal dermed takkes for å generere både diskusjon og publikasjon! Workshopen skylder også en stor takk til Ilyas Khan som representerte British Wittgenstein Society og skrev en utførlig rapport tilgjengelig [her](#).

Bergen Philosophy of Science Workshop

20.-21. Juni ble BPSW 2013 arrangert. Foredragsholdere var: Colin Howson (Toronto/LSE), Alexander Paseau (Oxford), Wendy Parker (Durham), Margaret Morrison (Toronto), Michal Walicki (UiB, Comp. Science), Rani Lill Anjum (UMB School of Economics and Business). Mer informasjon om foredragsholderne, samt abstracts er tilgjengelig [her](#).

Politisering av menneskerettigheter

FoF, sammen med programmet Demokrati og rettsstat, arrangerte 24. mai 2013 et seminar om [politisering av menneskerettigheter](#) i Israel-Palestina konflikten. Innleder var Anat Biletzki (bildet), Professor II ved FoF og professor ved Quinnipiac University, Connecticut, USA. Anat Biletzki har vært

svært aktiv i fredsbevegelsen og menneskerettighetsarbeid i Israel, blant annet som leder for B'Tselem - The Israeli Information Center for Human Rights in the Occupied Territories. Anat Biletzki innledet med å drøfte forholdet mellom menneskerettighetsarbeid og politikk og viste til at internasjonale menneskerettighetsorganisasjoner ofte poengterer eksplisitt at de ikke tar politiske standpunkt. Biletzki problematiserte det komplekse forhold mellom det å ta et politisk standpunkt og menneskerettighetsarbeid og brukte B'Tselem som et eksempel. I konteksten med israelsk okkupasjon av Vestbredden arbeider B'Tselem aktivt med å dokumentere menneskerettighetsbrudd, men organisasjonens rapporter tar aldri et eksplisitt standpunkt mot israelsk politikk knyttet til israelske bosettinger og palestinere på Vestbredden. Biletzki argumenterte imidlertid for at rapportene i sine valg av hvilke ord som blir brukt for å karakterisere menneskerettighetsbrudd likevel implisitt tar et politisk standpunkt. Anat Biletzki hevdet at omfanget israelsk ekspansjon og effektiv kontroll på Vestbredden har gjort to-statsløsningen til en stadig mer usannsynlig løsning på konflikten.

Biletzki var også med på en med på en rekke strategimøter her ved FoF.

Fagseminar om Cassirer og Heidegger

Den 24. mai ble det også avholdt et [fagseminar om Cassirer og Heidegger](#) i anledning utgivelsen av antologien *Cassirer og Heidegger i Davos* (utgitt på Dreyers forlag). Seminaret ble arrangert av redaktørene Hein Berdinesen og Lars Petter Storm Torjussen. Det kom rundt 9 stykker til seminaret, hvor Steinar Mathisen først holdt innlegget *Kulturen som frihetens form (Cassirer) eller værens fortolkning (Heidegger)*, etterfulgt av diskusjon. Etter en pause holdt Ingmar Meland innlegget *Davos '1929' som symbol i den filosofiske diskursen. Nokre merknader om kva Davos-disputten kan lære oss i dag*. Det ble diskusjon over en kald øl, og fagseminaret gikk gradvis over i et uformelt festlig lag.

Fellesseminar: "Clinical research, public health and global justice" and Research Workshop: "Man, meat, and method"

I begynnelsen av juni gjennomførte FoF et større internasjonalt arrangement blant annet som ledd i våre [SAMKUL](#) (Samfunnsutviklingens kulturelle forutsetninger)- og [WUN](#) (Worldwide Universities Network)-finansierte forprosjekter. På konferansene deltok forskere fra England, USA, Japan, Kina, Singapore, Australia, Thailand, og Filippinene.

Asian Bioethics Research Network

Dette er et nettverk av yngre forskere i bioetikk i Asia, enten aktive Phd studenter eller postdoktorer. Målet er å bygge opp forskningskompetanse i bioetikk i sentrale asiatiske land ved at yngre forskere presenterer sine forskningsprosjekter som så blir kommentert av yngre kolleger og av internasjonale toppforskere. Møtet i Bergen var det fjerde av disse nettverksmøtene, etter Kyoto i 2010, Beijing i 2011, og Rotterdam i 2012. Neste nettverksmøte vil bli arrangert i Singapore i 2014. Forskere fra Japan, Korea, Kina, Indonesia, Singapore, Thailand, Vietnam, Filippinene og India har deltatt på disse møtene. FoF i Bergen er koordinator (for nettverket).

SAMKUL-prosjektet

FoF fikk i 2012 forprosjektmidler for å utvikle et forskningsprosjekt som tar opp spørsmål relatert til internasjonal rettferdighet både i forhold til klimadebatten og i forhold til prioriteringer av utvikling av legemidler for fattigdomsrelaterte sykdommer. I fjor tok vi opp globale rettferdighets-spørsmål i klimadebatten. I år var temaet utfordringen som er kommet etter WHO publiserte sitt forslag om en internasjonal konvensjon for å prioritere biomedisinsk forskning på fattigdomsrelaterte sykdommer.

WUN-prosjektet

FoF har også tatt initiativ til et internasjonalt forskernettverk innenfor World Universities Network. I tillegg til Bergen deltar Bristol University og Chinese University of Hong Kong. Andre samarbeidspartnere er University of Pennsylvania, National Institutes of Health, Peking Union Medical College, Fudan University i Shanghai og National University Singapore. Prosjektet er blitt utvidet til også å omfatte et Nordisk Råd-finansiert prosjekt hvor Islands Universitet, Københavns universitet, Uppsala universitetet, og National Public Health Institute i Helsinki er med.

Møte med redaktørene Bob Goodin (bildet) og Henry Richardson

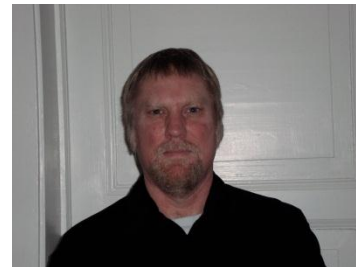
Et av de viktigste punktene i oppfølgingen av den nasjonale evalueringen av filosofifaget gjennomført av NFR for noen år siden, er å få økt publiseringen i

gode, internasjonale tidsskrifter. Vi inviterte derfor to av redaktørene for to av de beste tidsskriftene i henholdsvis Politisk filosofi og etikk, for å holde en orientering om hva en redaktør og et redaksjonsråd legger vekt på når de vurderer artikler for publisasjon.

Individualism and the future of the Human Being

5. – 8. juni arrangerte Nordic Network of Philosophical Anthropology konferansen *Individualism and the future of the Human Being* på Solstrand Hotel. Kevin Cahill, som er prosjektleder, hadde den sentrale rollen i planleggingen av den NordForsk-

finansierte konferansen. Individets status og individualismens rolle i vår tid var tema, og noen av de sentrale spørsmålene som ble tatt opp var: «Hvilken rolle spiller et individualistisk

grunnsyn for utviklingen innen teknologi og vitenskap?» «Kan sekularismen overleve uten individualisme?», «Er det mulig å fremme en kollektivistisk forståelse av mennesket basert på alternative verdier? Eller må en "re-fortrylling" av verden som kan overkomme den sosiale atomismen med nødvendighet ende i en slags religiøs dimensjon?» Det ble også arrangert kollokvier hvor følgende undertemaer ble diskutert: «A New Era of homo economicus?», «The question of value (moral claims of human rights, the market, religion and the state, etc.)» og «The Future of the human being (discussions taking up the idea of the post-human, questions of bodies and sexualities, biotechnology, robotics, etc.)».

Noen av de inviterte foredragsholderne var: Bruce Kapferer (University of Bergen), Lisette Josephides (Queens University Belfast), Vincent Descombes (School for Advanced Studies in the Social Sciences, Paris), Margit Shildrick (Linköping University, Sweden), og Mark Bevir (Berkeley). Fra FoF holdt Arild Utaker, Johannes Servan, Jonas Lillebø, og Lars F. Svendsen innlegg.

Nytt fra våre filosofistudenter

I løpet av våren ble det arrangert to møter på Filosofikaféen Hybris. Den 4. april ble Victoria Cafe & Pub fylt til randen av filosofiinteresserte som ville høre om døden, og etter en fin spørsmålsrunde, gled det over til diskusjoner i mindre grupper. Det andre

møtet, på Logen Bar, fant sted under eksamenstiden, den 21. mai, og hadde da noe mindre publikum. Tematikken omkring klima og personlig ansvar vekket likevel engasjement blant de oppmøtte, og innleggene ble fulgt av en livlig spørsmålsrunde.

Fra høsten av vil vi prøve å arrangere filosofikafé annenhver uke som et sosialt-faglig forum for alle filosofistudentene her i Bergen. Dette som en tilleggsaktivitet til våre mer tradisjonelle Hybris-møter. Nyvalgt leder for Hybris er Eirik Kolstad Kjønnøy.

Vi ønsker også å gjøre en innsats for å integrere de helt nye studentene i filosofimiljøet før de starter på selve fagstudiet. Bl.a. vil vi invitere dem til ulike arrangementer som vi planlegger.

Til slutt vil vi nevne at så lenge masterstudentene ikke fyller alle lesesalsplassene i 5. etasje på Sydnesplassen 12-13, vil vi gjerne ha engasjerte bachelorstudenter bort her også. Vi har allerede nå en del dedikerte bachelorstudenter her men vil gjerne fylle opp alle plassene. Særlig kjekt om vi kan få studenter som vil jobbe for et best mulig sosial-faglig miljø for alle filosofistudentene på UiB.

FoF-folk i aksjon

Forskergruppen for subjektivering og senmodernitet

arrangerte 21.-22. mars seminar over temaet sansning og mening i det senmoderne, ved Det norske instituttet i Roma. Seminaret ble arrangert sammen med den kjente italienske filosofen Mario Perniola. Perniola har skrevet en rekke bøker som er oversatt til flere språk, og redigerer også sitt eget tidsskrift *Agalma*. Han er professor i estetikk ved Tor Vergata, Roma. Mastergradsstudent ved FoF, Kristine Træland, bidro sterkt til realiseringen av seminaret ved sitt samarbeid med Perniola og sin kontakt med instituttet i Roma. Foruten Perniola holdt Helge Pettersen, Terje Hellesen, Remi Nilsen, Hans Jacob Ohldieck, Stein Hevrøy, Kristin Sampson, Robin Kirkhus og Arild Utaker innlegg ved seminaret. I alt deltok om lag tretti personer, i all hovedsak tilreisende, ved det godt besøkte seminaret. Innleggene ved seminaret planlegges utgitt i Italia i tilknytning til Perniolas tidsskrift.

Anita Leirfall holdt to forelesninger over temaet "Some Notes on Kant's Metaphysical Exposition of

the Concept of Space in the 'Kritik der reinen Vernunft'" på invitert Kant-workshop, Department of Philosophy, University of Göttingen, 24. og 31. januar. Samme sted var hun også invitert foredragsholder med paperet "Space, Directions and Real Oppositions in Kant's *Gegenden* (1768). Some Comments in Light of the Negativen Größen". 29. januar.

I tillegg organiserte hun og var ordstyrer på [tre gjeste-forelesninger](#) ved FoF ved Dr. Andreas Brandt, Department of Philosophy, University of Göttingen, 24.-25. og 29. april 2013.

Bjørn Holgernes holdt et to timers foredrag på Terminus for enhetsledere i barnehage, skole og PPT 8. april. Tema for ledersamlingen var *Etikk og verdier i lederhverdagen*, og Holgernes sitt bidrag hadde tittelen "Et filosofisk grunnlag for etiske refleksjoner". I innlegget tok han utgangspunkt i Aristoteles' etikk og Sartres refleksjoner over Blikket og Den Andre i *Væren og intet*.

Alois Pichler har hatt presentasjon den 16. april på en konferanse i regi av UBB: "Linked data: metadata-ekstrahering og ontologigenerering ved Wittgensteinarkivet" og har vært på Wittgenstein-konferanse i Goettingen: [Wittgenstein in Relation to Philosophical Traditions](#).

Ole Martin Skilleås deltok med innlegget "Trust and Calibration in Aesthetic Judgement" 1. juni på *Nordic Society for Aesthetics årlige internasjonale konferanse* - denne gangen i Oslo.

Hvert år gir [The American Society for Aesthetics](#) en pris til den mest "outstanding monograph in the philosophy of art or aesthetics" som ble publisert foregående år. I år har forlaget Wiley-Blackwell nominert [The Aesthetics of Wine](#), forfattet av vår egen Ole Martin Skilleås og av Douglas Burnham. Vinneren blir kunngjort utpå høsten en gang.

Kristin Sampson holdt paperet "Beyond the Subject: Early Greek Conceptions of Corporeality" på konferansen *Sense, Feeling and the Body in Contemporary Modernity*, at the Norwegian Institute in Rome, 21-22 Mars, holdt paperet "A Third Option: Mixture and Musicality" på den internasjonale konferansen: *Poetry and Philosophy in the Light of Plato's Sophist*, Department of Philosophy, University of Bergen 14-16 mai.

Hun var også invitert som keynote speaker på den internasjonale konferansen [Irigaray Circle Conference 2013: Thinking Life](#) med paperet "Thinking Life through Irigaray and the Early Greeks". Konferansen ble i år holdt for første gang i Norge, 5.-7. juni her ved UiB.

Minneord for Bjørn Holgernes

Professor Bjørn Holgernes, Institutt for filosofi og førstesemesterstudier ved UiB, døde 2. august, knapt 66 år gammel. Dødsbudskapet kom helt uventet. Selv om vi visste at han hadde hatt hjerteproblemer de siste årene, virket han full av energi og livsmot ved vårsemesterets avslutning.

Holgernes hadde en lang arbeidsdag ved Filosofisk institutt etter at han tok magistergraden i filosofi i 1977. Fast stilling hadde han fra 1980. I 1996 ble han dr.art. på en avhandling om Heidegger, og i 2004 fikk han professorprykk.

Den mest iøynefallende egenskapen ved Bjørn som fagperson var hans usedvanlige dyktighet som foreleser. Både ved Examen Philosophicum og på fagstudiene i filosofi fikk han snart ry som en pedagog i særklasse. Det er karakteristisk at han mestret begge disse undervisningstypene like godt. Det er slett ikke alltid tilfelle. Noen forelesere kan fungere godt i kraft av sin teoretiske innsikt i avanserte faglige emner, men bli for innfløkte for ferske studenter som nødt og tvungent skal fordøye sitt ex.phil.-pensum. Når Bjørn fungerte like godt for begge studentgruppene, hadde det kanskje dypst sett sin grunn i hans usedvanlige entusiasme for filosofien. Bjørn brente for filosofiske grunnproblemer, som menneskets frihet, på en personlig måte. Slik sett var han i Sartres betydning en engasjert filosof. Denne entusiasmen hadde imidlertid også en mer generell komponent. En god pedagog må selvsagt ha bestemte intellektuelle ferdigheter, som en god formuleringsevne og evne til å se de store linjene i en problemstilling. Men Bjørn illustrerte godt at også selve gleden over å undervise er en nødvendighet for en god lærer. Særlig hans suksess som ex.phil.-lærer avspeiler hans store glede over selve det å formidle et stoff, enten det var problemer han personlig brente for eller ikke.

Hans personlige engasjement i filosofiske spørsmål satte i tillegg spor etter seg i flere bøker. Det er særlig verd å nevne de følgende fire: *Angst i eksistensfilosofisk belysning*; en studie i Irvin D. Yalon og Søren Kierkegaard (2004), *Selvets gåte: i lys av Søren Kierkegaards tenkning* (2007), *Dømt til frihet: De menneskelige vilkår i Jean Paul Sartres "Væren og Intet"* og *Mot til å leve: Et møte med Paul Tillichs tanker og tro* (2013) som også er omtalt i denne bulletinen.

Som kollega var Bjørn Holgernes vennlig og fredsommelig. Han etterlater seg både et faglig og personlig tomrom. Vi lyser fred over hans minne.

Kolleger ved Institutt for filosofi og førstesemesterstudier UiB.

Mot til å leve – Et møte med Paul Tillich tanker og tro

Bjørn Holgernes var en av instituttets klart mest produktive når det gjelder bokpublikasjoner og fikk nylig utgitt boken *Mot til å leve – Et møte med Paul Tillichs tanker og tro*. I bokens tittel skjuler vår tids store eksistensielle problemstilling seg, nemlig: Hva vil det si å være menneske i en verden hvor det ikke finnes noen overordnet mening og hensikt med den menneskelige tilværelse..

Tillich var en av det 20. århundrets mest innflytelsesrike teologer som med sine refleksjoner over det å være menneske i den moderne sivilisasjonen også var sentral innenfor både filosofi og psykologi. I denne boken er det de filosofiske aspektene i Tillichs arbeider Holgernes har vektlagt. Boken er utgitt på Cappelen Damm Akademisk

Personallytt

2013 blir et år med usedvanlig mange **50-årsjubilanter**. Sist ut var *Rebekka Nistad* og *Kirsten Johanne Bang*. Vi ønsker begge vel overstått også her i bulletinen!

70-årsjubilanter har vi også hatt en del av de siste årene. Siste i den rekken var *Knut Ågotnes* som hadde sin 70-årsdag 3. juli. Vi ønsker også Knut vel overstått!

Johannes Servan har fått en liten jente

Lille Hulda kom til verden 30. juli. Vi gratulerer Johannes med barn nummer to!

Høstens timelærere på førstesemesterstudiene

Exphil: Ole Woldseth, Helle Nyvold, Camilla Blikstad, Heinz W. Krüger, Arne Magnar Rygg, Tore Ringheim, Jonas Lillebø, Petra Hedberg, Øystein Hide og Ellen Vikersveen.

Akademisk skriving: Rebecka Ahvenniemi, Dag Erik Berg, Ane Aarø og Bjørn Møller.

Tekst og kultur: Amund Børdahl, Trine Mjanger og Ståle Kristiansen.

Språk og kommunikasjon: Ingrid Kilskar Næss, Janne Sønnesyn og Edit Bugge.

Noen ansatte har *stillinger knyttet til to emner*: Finn Birkeland (Akademisk skriving/Tekst og kultur), Pål Steiner (Akademisk skriving/Tekst og kultur), Deirdre Smith (Akademisk skriving og Tekst og kultur) og Claus Halberg (Akademisk skriving og Tekst og kultur)

Bergensnettverket for kvinner i filosofi arrangerer følgende seminarer i høst

- Torsdag 19. september, Petra Hedberg: "Hva er gjensidig, kommunikativ toleranse?"
- Torsdag 24. oktober, Anne Granberg: "Aktiviteter eller avdekkingsformer? – Et forsøk på å avklare meningen med noen av Arendts distinksjoner i «Vita Activa»"
- Torsdag 14. november, Gisela Bengtsson: "Hur lär seg barnet förstå de vuxna?"

Seminarerne finner sted kl. 18:15-20:00, rom 218, Sydneplassen 12/13.

Ansatte, studenter og andre interesserte er velkommen.

Program for høstens instituttseminarer

- Torsdag 5. september. Mark Young (stipendiat FoF): "Scientific Observation and Technique".
- Torsdag 26. september. Mike Morreau (Universitetet i Tromsø): "Plural Values and Rational Choice".
- Torsdag 24. oktober. Olav Gjelsvik (Universitetet i Oslo). "Practical Reasoning and Agency".
- Torsdag 7. november. Kevin Cahill (FoF): "Kripkenstein, Naturalism, and the Social Sciences".
- Torsdag 28. November. Morten Nag Opsal (stipendiat, FoF): TBA.

Seminarene finner sted kl. 14.15-16.00, rom 210, Sydneplassen 12/13.

Ansatte (både på fagstudiet og på exphil.), studenter og andre interesserte er velkommen.

Ny gjesteforsker ved FoF: Vilhjálmur Árnason, professor i filosofi ved Univercity of Iceland (Háskóli Íslands)

Árnason er særlig kjent for sin forskning på etiske aspekter ved det islandske biofarmasøytiske *deCODE genetics*' kontroversielle forskning innen genetik. I tillegg til anvendt etikk,

særlig bioetikk, er Árnason også opptatt av moralteori, sosialfilosofi og politisk filosofi.

Vi ønsker Árnason hjertelig velkommen til et semester ved FoF!

Publikasjoner

Med unntak av bøker, som får egne oppslag i bulletinen, er dette plassen hvor innmeldte publikasjoner blir listet opp.

Berdinesen, Hein: "Heideggers destruksjon" av Kant i Cassirer og Heidegger i Davos. Dreyer Forlag A/S 2013, s. 116-137

Lars Petter Storm Torjussen: *Cassirer og Heidegger i Davos*. Dreyer Forlag A/S 2013

Lars Petter Storm Torjussen: "Innledning" i *Cassirer og Heidegger i Davos*. Dreyer Forlag A/S 2013. s. 9-24

Gamlund, Espen: "Etiske perspektiver på dyr og natur", i Ragnhild Sollund, Morten Tønnessen og Guri Larsen (red.) *Hvem er villest i landet her?*, Spartacus Forlag 2013.

Pichler, Alois og Michael Oakes: "Computational Stylometry of Wittgenstein's "Diktat für Schlick"". In: *The many facets of corpus linguistics in Bergen - in honour of Knut Hofland*. In: *Bergen Language and Linguistics Studies (BeLLS)*, Vol 3, No 1. Edited by Lidun Hareide, Christer Johansson & Michael Oakes. pp. 221-239.

Sampson, Kristin: "The Philosophical Significance of the Figure of Diotima" i siste nummer av NFT.

Sørli, Richard: "Striden om intet: Om Carnaps kritikk av Heidegger og Heideggers kritikk av 'logikken'". I: Hein Berdinesen og Lars Petter Storm Torjussen (red.), *Cassirer og Heidegger i Davos*. Dreyers forlag 2013, ss. 343-386.

Richard Sørli: Richard Sørli "John Stuart Mill - en liberal utilitarist". I: Jørgen Pedersen, red. *Politisk filosofi fra Platon til Hannah Arendt*. Pax 2013, s. 554-584.